

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII
MOLDOVA

O R D I N

mun.Chișinău

,15 „octombrie 2018

nr. 1149

**Cu privire la Programul „Un doctor pentru tine!”,
desfășurarea screening-ului prin mamografie**

În conformitate cu prevederile Legii ocrotirii sănătății nr. 411 - XIII din 28 martie 1995, Programului național de control al cancerului pentru anii 2016-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1291 din 02.12.2016, în scopul depistării precoce a stărilor precanceroase și a cancerului mamar la populația feminină din localitățile rurale, precum și în temeiul Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 694 din 30 august 2017,

O R D O N :

1. A organiza și desfășura în colaborare cu Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și Institutul Oncologic, începînd cu 11 octombrie 2018, screening-ul prin mamografie, a populației feminine din grupele cu risc sporit de îmbolnăvire de cancer mamar din localitățile rurale, în cadrul Programului „Un doctor pentru tine！”, în corespondere cu Orarul din anexa nr. 1, în raioanele Strășeni, Leova, Rezina, Șoldănești, Cantemir, Nisporeni, Orhei, mun. Chișinău (Întreprinderea „Franzeluța” S.A. și Fabrica de confecții „Ionel” S.A.).

2. A desemna coordonator național, responsabil de realizarea screening-ului prin mamografie, dna Larisa Catrinici, directorul IMSP Institutul Oncologic.

3. A desemna șefii Centrelor de Sănătate de nivel raional coordonatori teritoriali, responsabili de organizarea, coordonarea, monitorizarea permanentă a procesului de realizare la nivel teritorial, a screening-ului prin mamografie și raportarea acestuia.

4. Șefii instituțiilor medico-sanitare publice Centre de Sănătate autonome vor organiza și asigura:

1) informarea populației din teritoriul deservit, inclusiv a autorităților administrației publice locale, despre screening-ul prin mamografie (efectuat de către echipa mobilă) și orarul deplasării în teritoriu a echipelor mobile;

2) selectarea femeilor, indiferent de statutul asigurat/neasigurat al persoanei, eligibile pentru screening, și invitarea pentru mamografie a persoanelor din grupele cu risc sporit la cancer mamar, în conformitate cu Protocolul Clinic Național Cancerul glandei mamare și conform prevederilor Recomandările metodice privind efectuarea screeningului mamografic pentru cancerul mamar în condiții mobile, din anexa nr. 2;

3) continuitatea în organizarea consultațiilor suplimentare pentru pacientele examineate în cadrul screening-ului pînă la clarificarea diagnosticului final (după caz), în comun cu medicii oncologi din teritoriu sau medicii mamologi din cadrul IMSP Institutul Oncologic;

4) de comun cu autoritățile publice locale (fondator al IMSP), condițiile necesare de activitate a instalației mobile radiologice, cu asigurarea adecvată a conectării la curent electric, paza pe timp de noapte și în zilele de odihnă;

5) perfectarea acordului informat a persoanei pentru examinarea radiologică, în corespondere cu actele normative în vigoare;

6) prezentarea raportului privind realizarea screening-ului prin mamografie a populației feminine din sectorul rural în teritoriul deservit, către Centrele de Sănătate de nivel raional, în termen de 3 zile de la finalizarea screening-ului, conform anexei nr. 3 a prezentului ordin.

5. Șefii Centrelor de Sănătate de nivel raional (coordonatorii teritoriali) vor organiza și asigura:

1) buna desfășurare a screening-ului prin mamografie, cu supervizarea activităților Centrelor de Sănătate autonome, în cooperare cu autoritățile publice locale și IMSP Institutul Oncologic;

2) suport consultativ metodic Centrelor de Sănătate autonome în realizarea screening-ului prin mamografie a persoanelor din grupele cu risc sporit de îmbolnăvire de cancer mamar.

6. Directorul IMSP Institutul Oncologic, dna Larisa Catrinici, va organiza și asigura:

1) deplasarea instalațiilor radiologice mobile, împreună cu tehnicienii radiologi în teritoriile nominalizate, în corespondere cu Orarul din anexa nr.1;

2) buna organizare a screening-ului prin mamografie a populației feminine din grupele cu risc sporit de îmbolnăvire cancer mamar;

3) prezentarea rezultatelor screening-ului prin mamografie Centrelor de Sănătate autonome în termen de până la 10 zile din data realizării acestuia;

4) întocmirea raportului privind realizarea screening-ului prin mamografie în teritoriul administrativ, în termen de 15 zile, după finalizarea procesului, cu prezentarea acestuia Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină;

5) informarea săptămânală a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (Serviciul informare și comunicare cu mass-media, dna Cristina Stratulat și Direcția politici în domeniul asistenței medicale primare, urgente și comunitare, dna Tatiana Zătic) despre desfășurarea screening-ului prin mamografie a populației feminine.

7. Cheltuielile aferente organizării și desfășurării desfășurarea screening-ului prin mamografie în cadrul Programului „Un doctor pentru tine!”, vor fi acoperite din contul mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală (măsurilor de profilaxie și după caz, de bază) în modul stabilit de actele normative în vigoare.

8. Controlul executării prezentului ordin se pune în sarcina dlui Boris Gilca, Secretar General de Stat.

Ministrul

Silvia RADU

**Orarul screening-ului mamografic
prin radiografia digitală mobilă în cadrul
Programului „Un doctor pentru tine!” destinat populației feminine din localitățile rurale
pentru perioada octombrie-noiembrie 2018**

Nr d/o a IMSP	APL/ Denumirea IMSP unde se va amplasa complexul „Mamoscan”	Nr. d/o a localităț ilor	Localitățile incluse în screening	Nume prenume a echipei de specialiști	Perioada deplasării anul 2018
	R-ul Strășeni			<u>Echipa nr.1</u> <u>Medical responsabil</u> <u>I. Gavrilașenco</u>	<u>17.10-30.11</u>
1	<i>IMSP CS Strășeni</i>	1.	or. Strășeni		
		2.	Ghelăuza		
		3.	Greblești		
		4.	Negrești		
		5.	Onești		
		6.	Rădeni		
		7.	Recea		
		8.	Romănești		
		9.	Tătărești		
		10.	Țigănești		
		11.	Codreanca		
		12.	Micleușeni		
2	<i>IMSP CS Zubrești</i>	13.	Zubrești	-/-	
		14.	Voinova		
		15.	Chirianca		
3	<i>IMSP CS Sireți</i>	16.	Sireți	-/-	
		17.	Roșcani		
4	<i>IMSP CS Vorniceni</i>	18.	Vorniceni	-/-	

		19.	Gălești		
5	<i>IMSP CS Micăuți</i>	20.	Micăuți	Pănășești	-/-
6	<i>IMSP CS Păneșești</i>	21.		Ciobanca	
		22.		Căpriana	
7	<i>IMSP CS Cojușna</i>	23.		Cojușna	-/-
8	<i>IMSP CS Lozova</i>	24.		Lozova	-/-
		25.			
		26.	Stejăreni		
	R-ul Orhei			Echipa Nr. 2 Medic responsabil dna Marina Harea	
	<i>IMSP CS Peresecina</i>	27.	Peresecina		17.10.18 -26.10
	<i>IMSP CS Teleșeu</i>	28.	Teleșeu		29.10-02.11.
		29.	Samananca		
		30.	Donici		
	<i>IMSP CS Ivancea</i>	31.	Ivancea		05.11-09.11
		32.	Brănești		
		33.	Furceni		
		34.	Trebujeni		
		35.	Butuceni		
	Mun. Chișinău		Întreprinderea „Franzeluța” S.A.	Echipa Nr.3 Medic responsabil dna Oxana Privalova	17.10-26.10
	R-ul Leova		Fabrica de confecții „Ionel” S.A.		29.10 – 02.11.2018
	<i>IMSP CS Leova</i>	36.	or. Leova		05.11 – 30.11.2018
		37.	Sîrma		
		38.	Hănăsenii Noi		
		39.	Tomai		
		40.	Tochile - Răducani		
		41.	Sărata – Răzeșii		
	<i>IMSP CS Sărata Nouă</i>	42.	Sărata Nouă		
		43.	Cupcui		
		44.	Cazangic		

		45.	Seliște
		46.	Frumușica
	<i>IMSP CS Filipeni</i>	47.	Filipeni
		48.	Romanovca
	<i>IMSP CS Borogani</i>	49.	Borogani
	<i>IMSP CS Sărăteni</i>	50.	Sărăteni
		51.	Cneazeveca
		52.	Victoria
		53.	Tomaiaul Nou
		54.	Sărăjica Veche
		55.	Cizlar
		56.	Beștemac
		57.	Vozneseni
		58.	Troia
		59.	Troian
		60.	Covurlui
		61.	Sărăjica Noua
		62.	Cîmpul Drept
		63.	Colibabovca
		64.	Ceadîr
		65.	Orac
	<i>IMSP CS Iargara</i>	66.	Iargara
		67.	Tigheci
		68.	Cuporani
		69.	Băiuș

Notă:

Orarul va fi completat suplimentar cu teritoriile selectate pentru examinare prin mamografie

RECOMANDĂRI METODICE PRIVIND EFECTUAREA SCREENINGULUI MAMOGRAFIC PENTRU CANCERUL MAMAR ÎN CONDIȚII MOBILE

I. Dispoziții generale și argumentarea

Riscul de apariție a unui cancer mamar de-a lungul vieții (lifetime risk) este (la nivel individual) de 12,33% (SUA și Marea Britanie), în timp ce probabilitatea individuală de deces prin cancer mamar (în absența screening-ului) este de 2,7%. Factorii care influențează în mod absolut probabilitatea de apariție a cancerului mamar sunt nemodificabili: sexul feminin, vârsta, fondul genetic.

Potrivit datelor statistice, în Republica Moldova cancerul glandei mamare ocupă primul loc în structura morbidității prin tumorile maligne la femei. Conform ultimelor date prezentate de Cancer Registrul al IMSP Institutul Oncologic, incidența tumorilor maligne ale glandelor mamare crește din an în an. Dacă în anul 2015 au fost luate la evidență în IMSP Institutul Oncologic 1013 paciente cu cancer mamar, care au constituit 53,6 %₀₀₀, atunci în anul 2017 numărul acestora a crescut la 1199, ce a constituit deja 65,0 %₀₀₀. Respectiv a crescut și ponderea morbidității prin tumorile maligne ale glandelor mamare de la 10,7% în 2015, la 11,9 % - în 2017.

În Republica Moldova anual se înregistrează în jur de 1000 de paciente cu cancer mamar, reprezentând 22% din morbiditatea oncologică anuală. Se estimează că 1 din 9 femei pe parcursul vieții vor fi afectate de această groaznică maladie.

Conform datelor statistice, în Republica Moldova practic fiecare a două pacientă se adresează în legătură cu neoplazii mamare în stadiile avansate ale maladiei – stadiul III și IV.

Dacă în anul 2015 stadiul III-IV a constituit 42,7%, apoi în anul 2017 cifra a ajuns deja la 43,7%.

Pentru depistarea precoce a cancerului glande mamare nu sunt suficiente efectuarea investigațiilor profilactice, deoarece în ultimii 5 ani numai 15,7% - 21,2% bolnave au fost depistate la controalele profilactice. În majoritatea cazurilor pacientele sunt depistate în stadii avansate, o consecință directă a educației sanitare precare și a lipsei **screening-ului** pentru această localizare.

Screening-ul este o metodă de testare care își propune să detecteze cancerul la persoanele care nu prezintă nici un simptom.

Scopul screening-ului în masă este scăderea morbidității și/sau a mortalității într-o populație, prin detecția cancerului în stadii precoce la populația aparent sănătoasă.

Ținând cont de cele relatate, la moment, apare necesitatea de elaborare și implementare a unui sir de acțiuni cu privire introducerea în practică a programului de screening în Republica Moldova.

Recomandările sunt elaborate de echipa de oncologi mamaologi din cadrul IMSP Institutul Oncologic, în temeiul PCN nr. 102 Cancerul Glandei mamare și recomandările European Society for Medical Oncology. *Handbook of cancer prevention*. Informa Health Care 2008: 19-30.

II. Selectarea persoanelor pentru screening

1. Selectarea se realizează de către medicul de familie. Se întocmește lista persoanelor eligibile pentru screening, care servește și drept programare pentru efectuare mamografie digitală în cadrul complexului mobil;
2. Se vor examina prin mamografie digitală în complex mobil, femeile cu vârstă de la 40 și pînă la 65 de ani, asimptomatice la patologia glandei mamare;
2. Examinarea se realizează o dată la 2 ani;
3. Nu se includ în categoria persoanelor pentru screening:
  - 1) Femeile, care stau la evidență la IMSP Institutul Oncologic cu cancer mamar;
  - 2) Femeile cu maladii severe somatice decompensate;

III. Metodologia realizării investigației imagistice screening prin mamografie digitală în condiții mobile și modul de raportare a rezultatelor

4. În Complexul mobil destinat pentru screening-ul mamografic sunt angajați pe 1,0 salariu: tehnician imagist, un registrator medical, un șofer și o infirmieră;
5. Investigația se realizează de către tehnicianul imagist responsabil de dispozitivul amplasat în complexul mobil, conform programului de lucru aprobat;
6. Persoanele se informează despre investigație, se realizează consilierea și se întocmește acordul informat în scris pentru înregistrarea datelor personale (Legea Republicii Moldova nr. 133/2011) și acceptul pentru investigație – semnatura în Registrul de înregistrare a investigațiilor radiologice (Formular 050/e, aprobat prin ordinul MS nr. 828/2011)
7. Se va efectua mamografia digitală în 2 proiecții pentru fiecare glandă mamară;
8. Femeile examineate vor primi la mînă confirmare despre efectuarea screening-ului mamografic, în care se va indica, denumirea dispozitivului, data efectuării și numărul de ordine.
9. Interpretarea rezultatelor se va realiza de către medicii imagiști ai IMSP Institutul Oncologic;
10. Rezultatele investigațiilor se vor prezenta către medicul de familie corespunzător în cazul lipsei patologilor. În cazurile cînd se depistează patologie localizată a glandei mamare (BIRADS III, IV,V) rezultatele se îndreaptă în Cabinetul de Screening al glandei mamare din cadrul IMSP Institutul Oncologic.

IV. Cabinetul de Screening al glandei mamare din cadrul IMSP Institutul Oncologic

11. În Cabinetul de Screening al glandei mamare activează medic mamolog oncolog și asistenta medicală;
12. Fișele de ambulator (F. 025/e) perfectate în Registratura IMSP Institutul Oncologic pentru pacienții adresați ca urmare a screening-ului mamar vor fi cu copertă galbenă.
13. Cabinetul imagistică al IMSP Institutul Oncologic prezintă Lista pacientelor investigate și depistate prin mamografie screening cu patologie localizată a glandei mamare (BIRADS III, IV,V). Medicul oncolog mamolog organizează invitația pacientelor pentru următoarele etape de diagnostic și tratament după caz.
14. În caz de confirmare a diagnosticului oncologic malign, medicul mamolog prezintă cazul la Comisia Medicală Consultativă multiprofil.

V. Dispoziții finale

15. Planificarea localităților și numărului de paciente incluse în screening în cadrul complexul mobil se va efectua de către IMSP Institutul Oncologic în comun cu instituțiile medico-sanitare din asistență medicală primară respectivă având criteriile:
  - a) Incidența cancerului mamar în stadii precoce pînă la 50 la sută din totalul cancerelor mamare;
  - b) Incidența cancerului mamar sub nivelul mediu pe republică;
  - c) Accesibilitatea localităților rurale;
  - d) Întreprinderi cu număr majorat de femei angajate
16. Programul de petrecere a screening-ului se va prezenta către AMP din localitatea respectivă cu minimum 10 zile de la investigații.